

KAALSLAG OP HET PLATTELAND?

Effecten stikstofbeleid en overige regelgeving op leefbaarheid platteland in relatie tot de melkveehouderij

Factsheet bij verkennend onderzoek in opdracht van ZuivelNL

MOGELIJKE AANTASTING NATUUR EN LANDSCHAP

Onder bewoners leeft de zorg dat het karakteristieke landschap van het dorp in grote mate aangetast wordt als melkveehouders het minder of niet meer gaan beheren. Bewonersinitiatieven om het landschap te beheren blijken namelijk vaak moeilijk op gang te komen en er heerst wantrouwen richting alternatieve partijen die natuur- en landschapsbeheer op zouden moeten pakken. Hierdoor kunnen natuur en landschap verloederen en verpauperen. Dat is niet wenselijk voor de leefbaarheid van het platteland en dient voorkomen te worden.

VOORZIENINGEN EN VERENIGINGSLEVEN ONDER DRUK

Van oudsher zijn melkveehouders als actieve vrijwilligers sterk vertegenwoordigd in besturen en werkgroepen. Daarbij maken ze zich hard voor het verenigingsleven in hun dorp. Uit voorbeelden blijkt ook dat evenementen in het dorp leunen op de melkveehouders die hiervoor grond, schuren en middelen beschikbaar stellen. Dorpsbewoners betwijfelen of dit vitale verenigingsleven in de toekomst gewaarborgd gaat worden en voorzieningen in stand kunnen blijven als het aantal melkveehouders versneld afneemt door overheidsplannen.

WERKGELEGENHEID EN BEDRIJVGHEID NEEMT AF

Bewoners benoemen hoe sterk de economische bedrijvigheid van het dorp verbonden is aan de melkveehouderijen, zoals de vele loonwerkers, transportbedrijven en mechanisatiebedrijven. Een daling in het aantal melkveehouderijen zal dan ook leiden tot een afname van de algemene werkgelegenheid in het dorp. Dit zou kunnen betekenen dat er voor de jeugd weinig kansen meer liggen in het eigen dorp en jongeren genoodzaakt zijn om te vertrekken. Vergrijzing en kaalslag op het platteland liggen hierdoor op de loer.

REGIE EN GEMEENSCHAPSZIN WORDT MINDER

Het zelforganiserende vermogen waarmee evenementen worden georganiseerd en waardoor verenigingen kunnen voortbestaan, maakt een dorpskern uniek. Bij een afname van melkveehouders verwachten bewoners dat dit flink onder druk komt te staan en daarmee ook de gemeenschapszin. Bewoners geven aan hierdoor het idee te hebben dat de regie over hun dorp hen ontglipt en zij zelf geen invloed meer kunnen hebben op de gang van zaken binnen het dorp. Dit tast de leefbaarheid aan: het is belangrijk dat bewoners zich gehoord voelen.

In opdracht van ZuivelNL onderzocht Stimuland de bijdrage van melkveehouders aan dorpsgemeenschappen en hoe deze bijdrage mogelijk verandert bij het versneld afnemen van het aantal melkveehouders als gevolg van overheidsplannen. De gedeelde zorgen onder bewoners en melkveehouders over de toekomst van het platteland hebben we gebundeld in vier concrete aandachtsgebieden.

U kunt het volledige rapport downloaden via de [website van ZuivelNL](#).

Vilsteren, oktober 2022